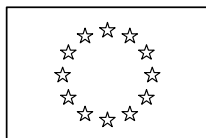

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 16 april 2009
SEC(2010) 428 final

Werkdocument Commissiepersoneel

**Samenvatting van de raadpleging over de hervorming van het gemeenschappelijk
visserijbeleid**

Niet-officiële vertaling

INHOUDSOPGAVE

Werkdocument Commissiepersoneel Samenvatting van de raadpleging over de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid	1
1. Inleiding	3
2. Oplossingen voor de vijf structurele tekortkomingen van het beleid	4
2.1. Het diepgewortelde probleem van de overcapaciteit aanpakken	4
2.2. De doelstellingen van het beleid prioriteren	5
2.3. Het besluitvormingskader afstemmen op kerndoelstellingen voor de lange termijn... ..	5
2.4. De sector aanzetten tot meer verantwoordelijkheid bij de uitvoering van het GVB	7
2.5. Een nalevingscultuur ontwikkelen	8
3. Verdere verbetering van het beheer van de EU-visserij.....	8
3.1. Een gedifferentieerde visserijregeling ter bescherming van kleinschalige kustvloten?	8
3.2. De EU-visserij optimaliseren	9
3.3. Relatieve stabiliteit en toegang tot de kustvisserij	10
3.4. Handel en markten – van vangst tot verbruiker	11
3.5. Integratie van het gemeenschappelijk visserijbeleid in de bredere context van het maritieme beleid.....	12
3.6. Kennisbasis voor het beleid	13
3.7. Structuurbeleid en openbare financiële steunverlening	13
3.8. Externe dimensie.....	14
3.9. Aquacultuur.....	15
4. Andere besproken onderwerpen.....	16
5. Uw inbreng.....	16
6. Verdere stappen.....	17

1. INLEIDING

Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB¹) werd herzien in 2002. De nieuwe basisverordening², die van kracht werd op 1 januari 2003, bevat een bepaling volgens welke de Europese Commissie (EC) vóór eind 2012 bij de Raad en het Europees Parlement verslag zal uitbrengen over de hoofdstukken betreffende instandhouding en vangstcapaciteit. De EC heeft nu een begin gemaakt met deze herziening in de vorm van de publicatie van een Groenboek³, gevolgd door een raadplegingsperiode. In het kader van deze raadpleging konden uiterlijk tot 31 december 2009 schriftelijke reacties worden ingediend⁴.

In totaal kwamen tijdens de raadplegingsperiode 382 bijdragen binnen (plus een massa-email van 1329 identieke reacties). Deze bijdragen kunnen worden ingezien op de website⁵, en in bijlage 1 wordt een lijst met bijdragen gegeven.

Zowel bij de voorbereiding van het Groenboek als tijdens de raadplegingsperiode werden bijeenkomsten gehouden met belanghebbende partijen, overheden van alle kustlidstaten en andere organisaties en instanties. Bijlage 2 bevat een lijst met vergaderingen die door de EC zijn bijgewoond.

Dit Werkdocument voor het Commissiepersoneel (WDCP) biedt een overzicht van de bijdragen aan deze raadpleging, zonder enige conclusies te trekken over de opties die in het kader van een impactbeoordeling nader onderzocht moeten worden. De samenvatting houdt tevens rekening met de resolutie die het Europees Parlement (EP) op 25 februari 2010 over het Groenboek heeft aangenomen. De samenvatting is net zo georganiseerd als de inhoud van het Groenboek.

Tabel 1 - Uitsplitsing van de bijdragen

Type	Aantal	Voorbeelden
Groot publiek	114 + 1329 identieke e-mails	Uiteenlopende groep burgers
Vertegenwoordigende organisaties van sector / belangengroepen	117	Hoofdzakelijk vissersorganisaties; sportvisverenigingen, organisaties van verwerkende bedrijven, kleinhandel, toeristische instanties
Organisaties uit burgermaatschappij	63	Vooral milieu-NGO's; ook NGO's voor dierenwelzijn, consumenten-NGO's, ontwikkelings-NGO's

¹ Bijlage 3 bevat een lijst met acroniemen.

² VERORDENING (EG) nr. 2371/2002 van de Raad van 20 december 2002 inzake de instandhouding en duurzame exploitatie van de visbestanden in het kader van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

³ Groenboek over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (COM(2009) 163 definitief, 22 april 2009)

⁴ Het onderhavige werkdocument weerspiegelt de bijdragen aan het Groenboek van andere partijen dan de Commissie

⁵ http://ec.europa.eu/fisheries/reform/consultation/received/index_en.htm

Academici	16	Universitaire instellingen, nationale onderzoeksinstellingen, netwerken van onderzoekers, onderzoeksorganisaties
Overheidsdiensten en instanties LS	30	Ministeries, overheidsinstanties en parlementen
Regionale of lokale overheid	35	Vooraf kustregio's en -gemeenten die afhankelijk zijn van de visserij, Britse regionale instanties voor visserijbeheer
Andere instellingen en adviesorganen van de EG	8	Europees Parlement, Comité van de Regio's, Europees Economisch en Sociaal Comité, RCVA, RAR's, individuele leden van het EP, intergouvernementele instanties.
Derde landen	11	Noordse Raad, Noorwegen (overheid en verscheidene organisaties), IJsland, Nieuw-Zeeland, ACS-groep
	394 (+ 1329)	

2. OPLOSSINGEN VOOR DE VIJF STRUCTURELE TEKORTKOMINGEN VAN HET BELEID

2.1. Het diepgewortelde probleem van de overcapaciteit aanpakken

Uit het merendeel van de bijdragen blijkt dat de vangstcapaciteit van de EU groter is dan de visstand toelaat. Generalisering is volgens de meeste contribuanten evenwel verkeerd: door de grote verscheidenheid aan situaties moet elke vloot of visserijtak afzonderlijk uitgebreid worden geëvalueerd. Velen, ook sommige lidstaten (LS) en het EP, roepen op tot zo'n technisch en milieukundig onderzoek, en de visserijsector benadrukt daarnaast de economische en sociale dimensie. Het EP wijst op (met name kleinschalige) onderdelen van de vloot die vernieuwd of vervangen moeten worden (om veiligheidsredenen of om de milieu-impact ervan te beperken) zonder dat dit tot een hogere capaciteit zou leiden.

Een beperkt aantal LS en belanghebbende partijen pleit voor de voortzetting van de huidige aanpak van capaciteitsbeheer. Sommige non-gouvernementele organisaties (NGO's) stellen voor de vlootcapaciteit verplicht terug te dringen. Andere koppelen de capaciteitsbeperking aan visserijbeheersplannen. De regionale autoriteiten van de ultraperifere regio's vragen (met steun van hun LS) om voortzetting van een apart capaciteitsbeheer voor hun vloten.

Een met overheidsmiddelen gefinancierde eenmalige sloopregeling ter vervanging van de huidige buitenbedrijfstelling krijgt weinig steun, hoewel de meeste contribuanten, zoals bijvoorbeeld het EP, deze onder bepaalde voorwaarden wel nuttig vinden. Sommige LS twijfelen aan de doeltreffendheid van permanente sloopsteun.

Een meerderheid van LS en belanghebbende partijen ziet op rechten gebaseerd beheer als een nuttig middel om de overcapaciteit aan te pakken, maar stelt zich terughoudender op ten aanzien van individueel overdraagbare quota (ITQ's). Een kleine groep is er zelfs sterk tegen gekant. De meeste LS zijn van mening dat het besluit omtrent een op rechten gebaseerd beheer bij de LS behoort te liggen.

Heel wat bijdragen wijzen op het risico van een concentratie van de visserijrechten bij ITQ's, en stellen dat dit absoluut vermeden dient te worden. Respect voor relatieve stabiliteit (RS) wordt in een aantal bijdragen gebruikt als argument tegen ITQ's op EU-niveau. Een overweldigende meerderheid vindt dat ITQ's niet geschikt zijn voor de kleinschalige visserij.

2.2. De doelstellingen van het beleid prioriteren

Men is het er algemeen over eens dat milieuduurzaamheid de basis vormt voor een levensvatbare visserijsector, met op lange termijn weinig conflicten tussen ecologische, sociale en economische doelstellingen. Voor sommigen is het debat over prioritering slechts van tijdelijke aard en alleen relevant voor beslissingen tijdens de overgang naar een duurzame visserij.

Het EP en anderen zijn tegen een *a priori* prioritering van de doelstellingen. Het merendeel van de vangstsector (en sommige regionale autoriteiten) dringt aan op een evenwicht tussen de drie pijlers – met het scheppen van werkgelegenheid als een doelstelling op zich - en de vakbonden wijzen daarnaast nog op de sociale aspecten. De standpunten van de LS variëren van ecologische duurzaamheid als basisvoorwaarde tot een gelijk gewicht voor de drie pijlers van duurzaamheid. Sommige LS zien de visserij vooral als belangrijke bron van voedseltoevoer en -veiligheid (nieuwe doelstelling), andere als bron van werkgelegenheid in de kustgemeenschappen. Voor de milieu-NGO's moet ecologische duurzaamheid de kern van het beleid vormen, waarbij ze het GVB relateren aan het bredere maritieme beleid en de Kaderrichtlijn mariene strategie 2008/56/EG (KRMS). De groot- en kleinhandel en enkele verwerkende bedrijven geven prioriteit aan ecologische duurzaamheid.

Waar wel brede consensus over bestaat, is dat een *maximale duurzame opbrengst* (MDO) een van de streefdoelen moet zijn (zoals uiteengezet in de Mededeling COM(2006)360 van de Europese Commissie over de verklaring van de Wereldtop inzake duurzame ontwikkeling). Het EP en de vangstsector willen over het algemeen een flexibel tijdsbestek voor implementatie, met name in de gemengde visserij. Ze zien de MDO wat dit betreft eerder als leidraad dan als specifiek streefdoel, en beschouwen sociale en economische aspecten ook als onderdeel van 'duurzaamheid'. Milieu-NGO's anderzijds maken zich zorgen dat een MDO misschien niet altijd op het voorzorgsbeginsel gebaseerd is, en stellen dat ook de bredere invloed van de visserij op het ecosysteem deel uitmaakt van het 'duurzame' aspect van MDO.

Veel bijdragen zien de minimalisering of afschaffing van teruggooipraktijken als belangrijk streefdoel om tot ecologische duurzaamheid te komen, hoewel sommige bijdragen teruggooi beschouwen als inherent aan de gemengde visserij.

2.3. Het besluitvormingskader afstemmen op kerndoelstellingen voor de lange termijn

De bijdragen getuigen van een algemene steun voor de besluitvorming indien de politici (Raad en EP) rekening houden met de overkoepelende principe- en beleidsdoelstellingen (uiteenlopende namen naargelang van de bijdrage). De besluitvorming moet een langetermijnperspectief hebben en deel uitmaken van een

ecosysteembenadering, met mechanismen voor het monitoren en auditen van de beleidsontwikkeling en -beslissingen door de EC en/of op regionaal niveau. Er wordt massaal verwezen naar de afschaffing van microbeheer dat op de korte termijn is gericht en van boven is opgelegd, en naar het weghalen van gedetailleerde onderhandelingen bij de Raad. Sommigen doen een beroep op de Raad om bij de vaststelling van totale toegestane vangsten (TAC's) wetenschappelijke adviezen als bindend te beschouwen.

Een groot aantal contribuanten, in het bijzonder NGO's en een beperkt aantal LS, wil de uitvoeringsbevoegdheden op specifieke terreinen (zoals technische maatregelen) delegeren aan de EC. Verder zijn velen van mening dat de EC regionaal opgezette en op de lange termijn gerichte beheersplannen zou moeten invoeren. Om te voorkomen dat de EC hierdoor 'vrij spel' zou krijgen, stelt een aanzienlijk aantal contribuanten een procedure voor met een regulerend comité, of zeggenschap van de regionale adviesraden (RAR's) of de sector. Een beperkte groep (met name enkele regionale autoriteiten) is tegen een dergelijke delegering; één LS argumenteert dat veel 'technische' besluiten in werkelijkheid een duidelijke politieke of sociale impact hebben.

Over het algemeen is er steun voor enige vorm van verhoogde regionalisering. De gebruikte terminologie loopt uiteen – sommigen spreken van regionalisering op zeebekeniveau, anderen van regio's binnen de LS. Bepaalde contribuanten dringen aan op subsidiariteit, waarbij de LS regionale beheerscomités creëren met een hoge mate van zelfregulering. Anderen houden het op samenwerking tussen de LS op het gebied van kwesties van implementatie en controle, en sommigen zien ruimte voor de delegering van beslissingsbevoegdheden op het gebied van bijvoorbeeld toegang, visbestanden of vlootbeheer.

Een grote groep stelt dat er behoefte is aan een afzonderlijke regionale instantie, met uiteenlopende bevoegdheden en verantwoordelijkheden. De meesten, waaronder het EP, zien het liefst een adviesorgaan om voorstellen voor beleid en wetgeving door de EU-instellingen te bespreken en voor te bereiden. Vervolgens zou dit regionale orgaan kunnen worden gebruikt voor een dialoog en debat met belanghebbende partijen en andere groepen. De Oostzeeregio wordt soms wel genoemd als mogelijk model van een organisatie van LS die toegepaste verordeningen ontwikkelt en goedkeurt (bv. teruggooi, beheer van nationale quota). Anderen denken aan een regionale instantie voor de uitvoering van langetermijnplannen, met enige ruimte voor regelgevende bevoegdheden en uitvoeringsbesluiten. Sommigen pleiten voor een decentralisatie van de bevoegdheden (bv. technische details en regulering van de visserij-inspanning). Andere bijdragen suggereren een combinatie van functies.

Wat de samenstelling van de regionale instantie betreft, zien de meesten een leidende rol weggelegd voor de LS, enkelen pleiten voor lidmaatschap van de sector en belanghebbende partijen, en in andere bijdragen behouden de belanghebbenden hun adviserende rol in de vorm van de RAR's. De EC wordt in een aantal bijdragen genoemd als lid, en in andere als actieve waarnemer/medewerker. Sommigen stellen voor de RAR's om te vormen tot regionale adviesinstanties, bestaande uit LS én belanghebbende partijen.

Ten aanzien van de RAR's werden enkele duidelijke boodschappen gegeven: hun succes zou kunnen worden vergroot door ze sterker te maken en (volgens de RAR's zelf) meer belang te hechten aan hun adviezen, vooral in die gevallen waar het advies unaniem is. Het EP vraagt uitdrukkelijk om passende financiering. Sommigen stellen een nieuwe samenstelling voor die een beter evenwicht weerspiegelt tussen de sector enerzijds en andere belangen en niet-vertegenwoordigde partijen anderzijds.

2.4. De sector aanzetten tot meer verantwoordelijkheid bij de uitvoering van het GVB

Verscheidene LS zijn van mening dat producentenorganisaties (PO's) en andere vissersorganisaties meer verantwoordelijkheid moeten krijgen voor de uitvoering van instandhouding en controle, en dat de beste technische oplossingen aan deze organisaties moeten worden overgelaten. Zelfbeheer zou evenwel pas mogelijk zijn na een evaluatie van de risico's en voordelen, en met inachtneming van nationale kenmerken (zoals het wetgevend kader). De sector schaaft zich voorzichtig achter zelfbeheer, op voorwaarde dat de verantwoordelijkheid voor mislukking van het visserijbeheer hierdoor niet op de vissers wordt afgeschoven. Zij zijn bereid om op zelfbeheer over te stappen indien de vissers hierbij de mogelijkheid krijgen om te beslissen over de beste technische oplossingen voor de overeengekomen doelstellingen, in plaats van microbeheer en complexe regels. Wel zal aan bepaalde voorwaarden en criteria moeten worden voldaan, overeenkomstig de op EU-niveau vastgestelde normen en principes. De meeste milieu-NGO's staan vrij huiverig tegenover het idee van zelfbeheer, omdat een grotere verantwoordelijkheid volgens hen alleen mogelijk is met een strikte controle en handhaving. Zij geven de voorkeur aan concepten van participerend bestuur of gezamenlijk beheer.

Milieu-NGO's, maar ook verscheidene LS, de sector en het EP, zijn over het algemeen voorstander van resultaatgebonden beheer met duidelijke doelstellingen en meetbare streefdoelen. De EU zou dan wel mechanismen moeten ontwikkelen om de verantwoordelijkheid van de sector te vergroten en door middel van vangstinformatie naleving te bewerkstelligen. In ruil hiervoor zouden vervolgens prikkels moeten worden gecreëerd om positieve initiatieven te belonen en capaciteit op te bouwen. Meer verantwoordelijkheid voor de sector is alleen mogelijk met voldoende horizontale en verticale integratie van de vangstsector. Alle belanghebbende partijen zijn het erover eens dat de EU de organisatie van vissers dient te bevorderen (de meesten zijn het ook eens over de sleutelrol van de PO's), en met name daar waar de sector nogal versnipperd is. Sommige contribuanten dringen hier evenwel aan op een gedifferentieerde benadering, aangezien niet alle visserijtakken hetzelfde tempo kunnen aanhouden.

De meeste belanghebbende partijen, maar ook het EP en een aantal LS, vinden dat een verhoogde verantwoordelijkheid van de sector hand in hand gaat met meer zeggenschap in de besluitvoering. Het is interessant om vast te stellen dat vissers, LS en milieu-NGO's alle op dezelfde beste praktijken inzake verhoogde verantwoordelijkheid en duurzaam beheer wijzen. Stuk voor stuk onderstrepen ze het belang van een uitwisseling van beste praktijken (en mislukkingen) via RAR's en andere regionale beheersinstanties.

Sommige LS en milieu-NGO's zijn van mening dat (bepaalde) kosten van het visserijbeheer gedragen zouden moeten worden door de gebruiker van de hulpbronnen, maar de meningen lopen uiteen over de beste optie (toegangskosten versus belasting op aanlandingen/inkomsten). De bijdragen van de sector stellen dat de sector al in hoge mate meebetaalt aan het visserijbeheer.

2.5. Een nalevingscultuur ontwikkelen

Overcapaciteit, complexe regels, problemen met de verzameling van gegevens en ongeschikte en sterk uiteenlopende sancties worden op grote schaal genoemd als de belangrijkste redenen voor niet-naleving en het gebrek aan een gelijk speelveld.

De meeste LS en NGO's staan positief tegenover de nieuwe controleverordening (1224/2009), maar de sector uit tevens zijn bezorgdheid over de toepassing van de regels. Veel bijdragen van LS en sector pleiten voor eenvoudige GVB-regels en een meerjarenaanpak om de naleving te vergroten, en de NGO's wijzen daarnaast op de noodzaak om de controletechnieken uit te breiden (satellietbewaking, tv-camera's met gesloten circuit). De meningen lopen uiteen over de vraag of de EC meer bevoegdheden moet krijgen en of een grotere rol is weggelegd voor het Communautair Bureau voor visserijcontrole, ook al wordt dit Bureau over het algemeen positief beoordeeld, bv. door het EP. Verscheidene bijdragen van de sector achten meer zelfbeheer nuttig.

NGO's en enkele LS steunen een sterker verband tussen financiële steun en naleving van de GVB-regels en controleverplichtingen, maar de sector is meestal tegen, vooral op het niveau van individuele marktdeelnemers. NGO's zien ruimte voor prikkels om meer respect voor de regels af te dwingen.

3. VERDERE VERBETERING VAN HET BEHEER VAN DE EU-VISSERIJ

3.1. Een gedifferentieerde visserijregeling ter bescherming van kleinschalige kustvloten?

Er is algemene overeenstemming over het belang van de kleinschalige kustvloten voor de Europese visserij. Sommige LS steunen de idee van een gedifferentieerde regeling, maar een groot aantal is tegen een specifieke aanpak. Behoorlijk wat LS achten het noodzakelijk om aan de LS de keuze over te laten om specifieke maatregelen uit te voeren – deze wens wordt vaak gekoppeld aan de 12-zeemijlsregeling. Het EP is voor differentiëring en vraagt om specifieke programma's voor de kleinschalige kustvloten.

De meeste belanghebbende partijen (sector en NGO's, regionale en lokale overheden) staan positief tegenover de kleinschalige kustvisserij vanwege o.a. haar belang voor de lokale gemeenschappen, haar gebruik van passief en selectief vistuig en haar lagere brandstofverbruik. Sommige bijdragen wijzen op potentiële problemen als verschillende vloten op eenzelfde visgrond op dezelfde bestanden vissen. Velen benadrukken echter dat de kleinschalige kustvisserij een (soms aanzienlijke) impact heeft op de visbestanden, en daarom niet vrijgesteld mag worden van instandhoudings- en controlemaatregelen.

Een groot aantal contribuanten (met inbegrip van het EP) wijst op de uiteenlopende situaties in de EU, die een flexibele aanpak nodig maken – via een aanpassing van de definitie aan de specifieke kenmerken van regio's en/of visserij. De meeste voorstanders pleiten voor een combinatie van selectiecriteria, zoals lengte van de vaartuigen, bereik van de visserij, duur van de reis, omvang van de vangsten, type vistuig. Verscheidene bijdragen van NGO's en de vangstsector willen sociale criteria en het belang voor de lokale/regionale gemeenschap in aanmerking nemen. Sommigen stellen een afscherming per visserijtak voor en een paar suggereren opname van recreatievisserij in de specifieke regeling.

De besluitvoering wordt regelmatig gekoppeld aan een geregionaliseerde aanpak, waarbij globale criteria op EU-niveau worden bepaald en het beheer plaatsvindt op nationaal (deze optie krijgt bijval van de LS) dan wel regionaal/lokaal niveau. Een deel van de sector vraagt om beheer door de visserijtak of de vissers (gezamenlijk of zelfbeheer).

Men is het er algemeen over eens dat de invoering van een op rechten gebaseerd beheer en ITQ's niet ten koste mag gaan van het voortbestaan van de kleinschalige kustvloot. Daarom worden ITQ's of andere vrijwaringsmechanismen onnodig geacht (om een te grote concentratie of afkoop van visserijrechten te vermijden). Specifieke financiële steun voor maatregelen zoals veiligheidsverbeteringen (via moderniseringssubsidies), opleiding in visserijbeheer en certificering van de visserij wordt geregeld genoemd, en sommigen verdedigen daarnaast ook overheidssteun voor de bouw van nieuwe vaartuigen. Anderen zijn van mening dat quota of beperkte toegang tot exclusieve gebieden deel behoren uit te maken van de regeling.

3.2. De EU-visserij optimaliseren

De meeste bijdragen delen de doelstelling om geleidelijk tot exploitatieniveaus te komen die in overeenstemming zijn met de voor 2015 vastgelegde MDO. Er is enig verschil van mening over de vraag of FMSY als ultiem dan wel als tussentijds streefdoel moet worden beschouwd, hetgeen de weg vrijmaakt voor economische overwegingen (sommige contribuanten stellen voor in plaats hiervan gebruik te maken van FMEY), en of bij de vaststelling van nieuwe streefdoelen moet worden uitgegaan van het specifieke kenmerk van de gemengde visserij, dan wel van een ecosysteembenadering in overeenstemming met de doelstellingen van de KRMS. Zulke nieuwe streefdoelen zouden gekoppeld moeten worden aan duidelijke tijdsbestekken en deadlines. Dit neemt niet weg dat de MDO-strategie volgens sommige bijdragen niet relevant is voor bestanden en visserijtakken waarvoor geen of geen betrouwbare gegevens beschikbaar zijn.

Wat betreft de beheersinstrumenten om de visserijsterfte te beperken (het aandeel van het bestand dat gedood wordt door visserijactiviteiten), achten de meeste bijdragen een beperking van vangsten en inspanningen relevant. Het betrokken instrument hangt volgens hen vooral af van het type visserij waarop het moet worden toegepast. Verscheidene contribuanten achten vangstlimieten nuttig voor het beheer van de pelagische visserij en inspanningsbeperkingen voor multispecifieke visserijtakken en visserijtakken waarin meerdere beroepen een rol spelen. Verder dringen maar weinig contribuanten erop aan de visserij-inspanningsregelingen ondergeschikt te maken aan TAC-beheerssystemen. Nog minder contribuanten zijn

helemaal tegen inspanningsbeperkingen of vangstlimieten. Tal van bijdragen noemen tekortkomingen bij beide instrumenten: het beheer van vangstlimieten is momenteel vooral gebaseerd op de aanlandingen, en inspanningsbeperkingen lenen zich zeer slecht voor passief vistuig. Maar weinig contribuanten noemen de noodzaak om ook de aanvullende vlootcapaciteit (of vangstvermogen) en visserij-inspanning te beheren. Anderen pleiten voor een afschaffing van ‘papieren vis’ of ‘papieren inspanningen’ (vangstmogelijkheden die structureel niet benut worden). Sommigen steunen tevens de mogelijkheid om tijdelijke en ruimtelijke elementen van de visserij-inspanning of de visvangsten te beheren via gesloten geografische gebieden, beschermde mariene gebieden en het geïntegreerde beheer van kustgebieden.

De contribuanten zijn in overweldigende mate voor de uitvoering van meerjarenplannen per visserijtak, en sommige bijdragen vragen zelfs een meerjarenplannen per ecosysteem. In sommige gevallen wordt gespecificeerd dat oogstcontroleregelingen in deze meerjarenplannen uitsluitend resultaten mogen weerspiegelen die verkregen zijn via het wetenschappelijke adviesproces voor grote bestanden, groepen bestanden of visserijtakken. Een paar bijdragen wijzen erop dat de politieke druk bij de berekening van de vangstmogelijkheden dienovereenkomstig zou afnemen. Daarnaast benadrukken sommige bijdragen dat de meerjarenplannen ook andere zaken zouden moeten behandelen, zoals teruggooipraktijken, de structuur en samenstelling van vangsten, maar ook economische en sociale overwegingen. Een aantal contribuanten stelt dat het beleid inzake capaciteitsbeheer behoort te worden afgestemd op de ontwikkeling van deze meerjarenplannen. Ten aanzien van hun vaststelling en uitvoering wordt gepleit voor een flexibeler proces en voor een grotere verantwoordelijkheid voor de RAR's.

Ten aanzien van technische maatregelen en ITQ's is het minder eenvoudig om een trend te herkennen in de bijdragen; volgens verscheidene contribuanten is één enkele oplossing onmogelijk, anderen stellen dat ze meer vertrouwen hebben in technische instandhoudingsmaatregelen dan in de ontwikkeling van ITQ's. Niettemin dringen verscheidene bijdragen aan op de noodzaak om iets te doen aan de teruggooiproblemen (een teruggooiverbod blijkt nog altijd controversieel) en bijvangsten.

Andere ideeën, die stuk voor stuk min of meer te maken hebben met instandhoudingskwesies, komen in tal van bijdragen terug, zoals de noodzaak om de toegang in de twaalfmijlszone te beperken tot kleinschalige vloten of een mogelijke update van de relatieve stabiliteit.

3.3. Relatieve stabiliteit (RS) en toegang tot de kustvisserij

Veruit het merendeel van de bijdragen (inclusief de meeste LS) is voor voortzetting van het beginsel van RS (door hen beschouwd als een hoeksteen van het GVB, omdat het tot veiligheid en stabiliteit leidt). Een klein aantal bijdragen is bereid om het principe ter discussie te stellen ten gunste van meer marktconforme modellen voor visserijrechten of de overgang naar inspanningen in de gemengde visserij, en/of een radicale overstap naar toegang/toewijzing op basis van milieu- of billijkheidscriteria (met name een aantal milieu-NGO's). Het EP vindt dat de noodzaak moet worden onderzocht om het principe aan te passen, maar dringt erop aan dat de kustgemeenschappen de voordelen van RS moeten behouden.

Er is brede steun voor een herziening van de verdeelsleutels teneinde deze meer in overeenstemming met de huidige realiteit te brengen, waarbij met name rekening gehouden dient te worden met de jaarlijks terugkerende uitwisseling van quota. Anderen pleiten voor aanpassingen aan de werkelijke vangstcapaciteit.

Het systeem van overdracht en uitwisseling van quota krijgt veel bijval, en sommigen stellen voor de overdracht van quota nog verder te ontwikkelen (in de vorm van uitwisselingen tussen sectoren en de uitwisseling van vangstmogelijkheden met derde landen).

Een overweldigende meerderheid schaaft zich achter voortzetting van de 12-zeemijlsregeling, en het EP vraagt zelfs de regeling permanent te verklaren. Een grote groep wil haar koppelen aan bescherming van de kleinschalige vloten. Sommige bijdragen pleiten voor een regeling waarin de toegang beperkt wordt tot specifieke visserijtakken of tot vaartuigen die aan bepaalde duurzaamheidsvoorwaarden voldoen, of een regeling die de visserij integreert met beschermde mariene gebieden. Een beperkt aantal bijdragen stelt voor om door LS opgelegde regels binnen de twaalfmijlszone toepasbaar te maken op alle vaartuigen die in die wateren actief zijn. Sporadisch wordt gevraagd om een terugkeer naar territoriale wateren of een annulering van wederzijdse toegangsregelingen tussen lidstaten.

3.4. Handel en markten – van vangst tot gebruiker

De gemeenschappelijke marktordening (GMO, verordening 104/2000) wordt algemeen beschouwd als een fundamentele pijler van het GVB. De nadruk zou moeten liggen op de markt als geheel, met inachtneming van de specifieke behoeften van de aquacultuur.

De bijdragen van LS, EP en sector onderstrepen de rol van de PO's. Deze moeten worden versterkt en meer verantwoordelijkheid krijgen voor het beheer van productie en hulpbronnen, een betere marktplanning en -respons, en de innovatie en concentratie van de bevoorrading. Ook moet er een grotere rol worden weggelegd voor (grensoverschrijdende) organisaties tussen de branches. Een aantal LS beveelt aan de financiering van PO's op te voeren, om niet alleen de grotere verantwoordelijkheden maar ook de afzetplanning te steunen.

Over de noodzaak van herziene en vereenvoudigde prijs- en interventiemechanismen is men het grotendeels eens, en de meeste bijdragen stellen dat het uit de markt nemen van vis (in het kader van de interventiemechanismen van de GMO) moet worden afgeschaft, maar dat de steun voor verkoopuitstel wel moet worden behouden. Sommigen staan achter rechtstreekse steun voor productie- en afzetactiviteiten. Het systeem van richtprijzen wordt door de sector gewaardeerd maar zou meer moeten worden afgestemd op de (regionale) realiteit, en de aquacultuur vraagt om een eigen prijssysteem.

De meeste bijdragen zijn van mening dat etikettering en certificering veelbelovende strategieën zijn, omdat een regelgevend kader zou kunnen bijdragen tot meer transparantie en een groter vertrouwen van de consument. Steun voor consumptiebevordering lijkt een stuk controversiëler.

Wat het handelsbeleid betreft, dringen vooral importeurs en verwerkers aan op een geliberaliseerde invoer om de toevoer van grondstoffen te verzekeren. Verscheidene LS willen de tariefregeling behouden; kleinhandelaren en importeurs zijn eerder voor meer tariefschorsingen. Het EP en tal van andere contribuanten bespreken niet-tarifaire thema's, en vragen om een gelijk speelveld voor EU-producten en importproducten, o.a. via garanties, antidumpingmaatregelen en strikte invoercontroles.

3.5. Integratie van het gemeenschappelijk visserijbeleid in de bredere context van het maritieme beleid

Het voordeel van het Geïntegreerd Maritiem Beleid (GMB, COM(2007)575) schuilt volgens de meeste bijdragen in de integratie van het hele GVB en het gebruik van holistische benaderingen. De huidige situatie krijgt veel kritiek vanwege het inconsequente beleid en het gebrek aan een gelijk speelveld. Het EP vraagt om voldoende financiële middelen voor het GMB.

De verschillende belanghebbende partijen (in het bijzonder de sector) zien de ontwikkeling van het GMB als mogelijkheid om meer inspraak te krijgen in de activiteiten van andere marktdeelnemers en meer invloed uit te oefenen op politieke beslissingen die een impact hebben op de visserij. Op hun beurt verwachten andere contribuanten en milieu-NGO's eveneens meer zeggenschap in visserijbeslissingen. Er is brede steun voor een regionale implementatie van het GMB, inclusief visserij op zeebekkenniveau met een regionaal forum waar alle aspecten besproken worden. De Oostzee strategie wordt genoemd als een goed voorbeeld.

Een grote meerderheid is voor een geïntegreerd GVB met de KRMS en met andere milieuwetgeving, en voor een ecosysteembenadering. De meningen lopen echter uiteen over de vraag hoe deze integratie zal moeten worden uitgevoerd. De sector argumenteert meestal dat de vangstactiviteiten beschouwd moeten worden als een (historisch gerechtvaardigde) prioritaire activiteit. De milieu-NGO's zouden liever zien dat de visserij geïntegreerd wordt met de milieunormen.

Op het gebied van de maritieme ruimtelijke ordening vraagt de sector om prioritaire toegang en meer zeggenschap, en veel LS en NGO's vinden dat het GMB mechanismen zou moeten uitwerken om alle sectoren te raadplegen.

De sector dringt erop aan dat hij zich kan aanpassen aan de effecten van de klimaatverandering en ertoe kan bijdragen dat de visserij de weerstand van de mariene ecosystemen niet ondermijnt. Veel NGO's achten minder visserijdruk, beschermde mariene gebieden en minder brandstofverbruik de beste manieren om de weerstand van de ecosystemen tegen klimaatverandering te vergroten. De LS noemen de noodzaak om meer onderzoek naar klimaatverandering te doen en een ecosysteembenadering toe te passen.

Impactbeoordeling en een betere kennis van de werking van het ecosysteem worden door velen belangrijk gevonden. De sector benadrukt een grondige kennis te hebben van de mariene omgeving en daarom van nut te kunnen zijn op dit gebied (bv. identificatie van kwetsbare gebieden).

3.6. Kennisbasis voor het beleid

Er bestaat een consensus dat het GVB gebaseerd moet zijn op de best beschikbare wetenschappelijke kennis. Sommigen (vooral milieu-NGO's en detailhandel) stellen dat wetenschappelijke adviezen altijd moeten worden opgevolgd. Het EP onderstreept dat het ontbreken van kennis geen hinderpaal mag vormen om bepaalde voorzorgsmaatregelen te nemen.

De meeste contribuanten dringen aan op inclusieve en op participatie gebaseerde benaderingen van onderzoek en wetenschappelijk advies, met medewerking van en goede communicatie met wetenschappers uit alle belanghebbende partijen (sommigen vinden dat alleen de sector zeggenschap hoeft te hebben). Velen vragen om een multidisciplinaire benadering en advies in een ecosysteemcontext, geïntegreerd met de KRMS. Sommige bijdragen noemen de noodzaak om het wetenschappelijke adviesproces aan te passen aan een regionaal beheerskader.

De meeste bijdragen, uit alle groepen hebben betrekking op de beschikbaarheid en kwaliteit van gegevens (bv. sociale en economische gegevens, teruggooigegevens, enz.). Volgens verscheidene groepen hangt het ontbreken van gegevens of kennis samen met te beperkende verordeningen (de vangstsector), de uitvoering van een ecosysteembenadering (enkele LS, het EP, NGO's) of consumentenvertrouwen (groot- en kleinhandel).

Specifieke suggesties vragen om meer investeringen in onderzoek, gegevensverzameling en advies, en sommige bijdragen (EP en enkele LS) pleiten voor een beter gebruik van informatietechnologie en geautomatiseerde opnames. Sommigen vinden dat vissers geprikkeld moeten worden om goede gegevens te verstrekken. Enkele bijdragen stellen een nieuwe EU-structuur voor (bv. bureau, kennisgroepen), teneinde onafhankelijkheid, transparantie en een betere coördinatie en beter gebruik van de hulpbronnen te verzekeren.

3.7. Structuurbeleid en openbare financiële steunverlening

Tal van bijdragen achten voortzetting van de overheidssteun voor de visserijsector noodzakelijk. Het EP vraagt om meer financiële middelen voor het visserijbeleid. Een groep LS wil de voorwaarden wijzigen. Een paar LS en de meeste NGO's dringen aan op – al dan niet geleidelijke - afschaffing van de subsidies – zij houden immers onhaalbare structuren in stand en houden de sector afhankelijk van openbare financiële steun.

Men is het erover eens dat alle toekomstige steun gekoppeld zal moeten worden aan de overgang in het kader van het hervormingsproces en zal moeten dienen om de aanpassing van de sector te vereenvoudigen, met het oog op economische en sociale duurzaamheid op lange termijn of verzachting van de gevolgen van ingrijpende beleidsontwikkelingen (bv. verschuiving naar MDO; het EP stelt voor om vissers die getroffen worden door de meerjarenplannen financieel te vergoeden). De steun van de EU zou beter gedefinieerd moeten worden en vooral gericht moeten zijn op onderzoek en innovatie, vergroting van de mariene bescherming en ondersteuning van vissersorganisaties en lokale ontwikkeling (zwaartepunt 4: duurzame ontwikkeling van visserijgebieden). Er is veel steun (enkele LS en sector) voor de

invoering van een sectorondersteunend mechanisme voor crises of noodsituaties, maar dit mag nooit tegen de langetermijndoelstellingen ingaan. De aquacultuur wordt ook regelmatig genoemd als potentiële begunstigde van overheidssteun.

Vlootstructurering wordt algemeen beschouwd als een van de grootste uitdagingen. De trend bestaat erin het uit de vaart nemen van vaartuigen voort te zetten, maar met een striktere toepassing, voor sommigen via eenmalige sloopregelingen. Anderen kiezen voor een alternatieve benadering en dringen aan op een breder gebruik van marktmechanismen als ITQ's. Overheidssteun om de vloot te moderniseren (selectiviteit, innovatieve technologieën e.d.) krijgt ook veel bijval, en een beperkt aantal bijdragen pleit voor openbare steun om de vloot te vernieuwen (inclusief het EP en sommige LS). Bepaalde regio's en belanghebbende partijen onderstrepen de sociale dimensie van de herstructurering. Steun voor tijdelijke stillegging wordt daarentegen niet expliciet gewaardeerd als een alternatief instrument (bv. een noodmechanisme) voorhanden is.

Het voorwaardelijk maken van EU-financiering aan de verwezenlijking van de GVB-doelstellingen krijgt brede steun. Sommigen (inclusief enkele sectororganisaties) zijn van mening dat de naleving van regels/streefdoelen gekoppeld moet worden aan de beschikbaarheid van financiering. Een meer sectorale benadering, los van convergentiecriteria, krijgt veel bijval, maar een groep LS en het EP zijn tegen. Een beperkt aantal contribuanten pleit voor de geleidelijke afschaffing van nationale steun (inclusief belastingvrijstelling en overheidssteunregelingen, bv. *de minimis*). Een overweldigende meerderheid binnen zowel de sectoren als de LS is van mening dat de gebruikelijke diensten (zoals controle en gegevensverzameling) onder de toekomstige EU-financiering moeten worden gefinancierd.

3.8. Externe dimensie

De meeste bijdragen onderkennen het belang van de externe dimensie en benadrukken dat de doelstellingen van het GVB zowel binnen als buiten de EU moeten worden toegepast om een coherent beleid te verzekeren. Het EP en enkele anderen zien de behartiging van communautaire belangen als een richtgevende doelstelling. Een overweldigende meerderheid van belanghebbenden is het eens met de noodzaak van een meer prominente betrokkenheid van de EU in de Regionale Visserijorganisaties (RVO's), die een buitengewoon belangrijke rol spelen in het globale visserijbestuur. Hieronder vallen tevens betere wetenschappelijke voorlichting en advies, meer zeggenschap van alle belanghebbende partijen en een transparantere besluitvorming. De meeste belanghebbenden pleiten voor een voortzetting van het beleid van vrije toegang tot internationale wateren in het kader van de RVO's. Sommigen benadrukken hierbij evenwel dat de begunstigden (sector of landen) een bijdrage moeten leveren aan de kosten van beheer, onderzoek en toezicht, of moeten betalen voor het recht om op volle zee te mogen vissen, en het EP dringt er op aan dat de toegang slechts daar mag worden toegestaan waar sprake is van overtollige bestanden.

De meeste bijdragen hebben betrekking op de Visserijpartnerschapsovereenkomsten (FPA). De meeste belanghebbenden uit de sector verdedigen het behoud van de huidige VPO-structuur om een wettelijke bescherming en een verantwoordelijke visserij te verzekeren, via een platform voor naleving, transparantie en steun van

derde landen. Twee LS zouden de VPO's liever op regionale basis versterken, hetgeen volgens hen een doeltreffender onderzoek, controle en toezicht, en regionale samenwerking in het algemeen in de hand werkt. Verscheidene belanghebbenden, in het bijzonder NGO's, stellen voor om de VPO's te vervangen door een visserijbestuurskader of duurzame inkoopovereenkomsten.

Velen zien het belang in van een nauwere afstemming van de principes van het GVB en de inspanningen voor VPO's op het overige beleid, ten behoeve van hun coherentie en synergieën met de economische visserschapsovereenkomsten (EPO's), handelsovereenkomsten, ontwikkelingshulp en steun voor lokale ontwikkeling. Joint ventures worden door de sector gezien als een manier om te investeren in derde landen. De vakbonden en enkele milieu-NGO's vragen om respect voor lokale gemeenschappen en voor de rechten van lokale werknemers. Bepaalde belanghebbende partijen onderstrepen verder het belang van de noordelijke overeenkomsten.

Een groot aantal belanghebbenden uit de sector wil het liefst de huidige manier van VPO-financiering behouden, maar een even significant aantal vindt dat de VPO's privé of in publiek-private samenwerking gefinancierd moeten worden. De NGO's dringen aan op betaling door de sector voor zijn toegang tot de wateren van derde landen, en ook vinden zij dat de sector moet bewijzen dat hij in overeenstemming is met de duurzaamheidscriteria.

Enkele NGO's steunen de investeringen van de EU in de overdracht van knowhow en de stimulering van ontwikkeling, op voorwaarde dat er geen vangstcapaciteit wordt overgedragen. Aquacultuur in het kader van VPO's wordt door sommige belanghebbende partijen gesteund, maar veel NGO's zijn tegen.

3.9. Aquacultuur

Het belang van de aquacultuur wordt over het algemeen onderkend, en er wordt gevraagd om voortzetting van het financieringsinstrument teneinde haar ontwikkeling te steunen en de aquacultuurbehoeften te integreren in de herziening van het marktbeleid. De meeste bijdragen wijzen op het sociaal-economische belang, de marktdimensie, het verband met de vangstvisserij, de problemen met invoerproducten en het ruimtegebrek. Sommige belanghebbenden uit de sector benadrukken dat de aquacultuur zou moeten worden overgelaten aan de LS en dat ze geen deel behoort uit te maken van het GVB. Enkele LS zijn het hiermee eens, maar zij zijn wel voor financiële steun van de EU.

Sommige LS en NGO's onderstrepen de noodzaak van milieuduurzaamheid en ontwikkeling binnen een ecosysteembenadering als alternatieve voedselleverancier. Andere LS zien aquacultuur als een fundamentele en strategische pijler van het GVB en pleiten dan ook voor een overeenkomstig groter belang in het EU-beleid. Hoewel sommige NGO's een duurzame aquacultuur steunen, uiten de meeste milieu-NGO's en consumentenvertegenwoordigers bezorgdheid over de negatieve invloed van aquacultuurpraktijken op het milieu.

Het EP, enkele LS en anderen zien de aquacultuur als integraal onderdeel van het GVB; een aantal milieu-NGO's beschouwen integratie van de aquacultuur in het

GVB vooral als een manier om een ecologisch duurzame (en maatschappelijk verantwoorde) visproductie te promoten. Samen met een aantal dierenwelzijnverenigingen zien zij de integratie van aquacultuur in het GVB als een manier om de impact op het milieu terug te dringen (bv. door het gebruik van vleesetende vissoorten te verminderen, de voedselbronnen te beperken, enz.). Een andere grote groep milieu-NGO's is daarentegen van mening dat de aquacultuur geen integraal deel van het herziene GVB zou moeten uitmaken, en in plaats daarvan specifiek beheerd moet worden in het kader van een afzonderlijk Europees instrument of door de LS zelf.

4. ANDERE BESPROKEN ONDERWERPEN

Een aantal contribuanten, met name het EP, vraagt om aandacht voor de *sociale dimensie* van het beroep: de aantrekkelijkheid ervan, erkenning van de rol van vrouwen en kwetsbare groepen in de visserij. Ofschoon men zich ervan bewust is dat de speelruimte beperkt is, is er behoefte aan steun voor o.a. de sociale dialoog, opleidingen en wederzijdse erkenning van diploma's, aandacht voor de arbeidsomstandigheden en veiligheid aan boord, de salarissen van de bemanning. Voorbeelden van concrete suggesties zijn mechanismen om de werkgelegenheid te beschermen en de ontwikkeling van een langetermijnstrategie.

De autoriteiten van de *ultraperifere regio's* (UPR's) en het EP benadrukken het belang van de visserij maar wijzen tevens op de specifieke problemen die speciale oplossingen vereisen (inclusief afzonderlijk vlootbeheer). Sommige bijdragen stellen een regionale benadering voor, anderen benadrukken de problemen met het afbakenen van de wateren rondom de UPR's. Één contribuant suggereert een specifieke impactbeoordeling van het beleid voor de UPR's.

De *recreatievisserij* zou graag als volwaardige belanghebbende in het GVB worden beschouwd, met belang voor een duurzame economie en het creëren van werkgelegenheid. Anderen zijn van mening dat de recreatievisserij en haar impact op de bestanden moet worden bestudeerd in de context van het GVB, met de verzameling van gegevens en waar nodig specifieke technische maatregelen.

Ten slotte wijst het EP nog op de rol van *havens* als belangrijke facilitatoren voor de visserij.

5. UW INBRENG

Hoewel bepaalde individuele bijdragen heel gedetailleerd zijn en nagenoeg alle aspecten van het GVB beslaan, beperken de meeste zich tot specifieke vraagstukken. Veel burgers willen een eind maken aan de overbevissing (sommigen stellen een moratorium voor), subsidies afschaffen en destructief vistuig verbieden. Een teruggooiverbod wordt in een groot aantal bijdragen bepleit, en sommigen vragen om de strikte opvolging van wetenschappelijk adviezen bij de vaststelling van TAC's. Anderen noemen de noodzaak van vlootreductie, meer controle, bescherming van de koraalriffen en behoud van een ambachtelijke visserij. Aan de andere zijde van het spectrum vragen een paar bijdragen om afschaffing van het GVB, een terugkeer naar de 200-mijlszone onder de bevoegdheid van de LS, en/of renationalisatie van het

visserijbeleid. Er werden twee types massa-emails ontvangen: een klein aantal vraagt om permanente mariene reservaten van maximaal 40 % van de communautaire wateren, in combinatie met de oproep tot een verbod op destructieve trawlvisserij en de afschaffing van teruggooipraktijken en bijvangst. Een tweede massa-email dringt erop aan dat te veel vissers te veel vis vangen, met de volgende beleidsvoorstellen: vlootreductie van ten minste 50 %, respect voor wetenschappelijke adviezen, vorming van een netwerk van BMG's, verbod op destructieve visserijmethoden, teruggooiverbod en verplichting tot uitgebreide product- en productievoorlichting aan de consument. Ten slotte verdient één bijdrage speciale aandacht, zowel vanwege haar presentatie (stripverhaal) als de manier waarop zij het onderwerp aanpakt (de titel zegt het al: 'Contribution tendre, naïve et insolente à la Poétique Commune de la Pêche').

6. VERDERE STAPPEN

Dit WDCP zal op de EC-website worden gepubliceerd en op 19 en 20 april 2010 aan de Raad van Visserijministers gepresenteerd worden als basis voor een gedachtewisseling. Gedurende 2010 werkt de EC aan de ontwikkeling en voorbereiding van de beleidsopties voor de impactbeoordeling die de hervormingsvoorstellen zal vergezellen. In dit stadium zullen belanghebbenden en lidstaten intensief worden geraadpleegd, waarna de hervormingsvoorstellen kunnen worden geformuleerd. De goedkeuring van de hervormingsvoorstellen door het College van Commissarissen is gepland voor begin 2011.

Bijlage 1 Lijst met bijdragen die op 12 januari 2010 waren ontvangen

Burgers

114 individuele bijdragen + 1329 met identieke tekst

Ambtelijke diensten/parlementen/overheidsinstellingen van de lidstaten

- Deutscher Bundestag
- Fiskeriverket (SE)
- Miljö- och jordbruksutskottets utlåtande (SE)
- Regeringskansliet (SE)
- SRU - German Advisory Council on the Environment (DE)
- Bundesrat (DE)
- Wirtschaftsrat der CDU(DE)
- UK House of Lords
- UK Joint Nature Conservation Committee
- UK English Heritage
- UK Government
- George MP - UK
- Finnish Ministry for Agriculture and Forestry
- Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (DE)
- Bundesamt für Naturschutz (DE)
- Comhairle nan Eilean Siar (IE)
- Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (DK)
- Ministry of Food, Agriculture and Fisheries (DK)
- Marine Environment Unit – Federal Public Service Health, Food Chain Safety and Environment (BE)
- Rząd Rzeczypospolitej Polskiej (PL)
- Ministerio de Medio Ambiente, Medio Rural y Marino – Secretaría General del Mar (ES)
- Assembleia da República – Comissão de Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas (PT)
- Latvija uzskata – verifiēren
- Vlaamse Overheid (BE)
- Ministry of Agriculture, Nature and Food Quality (NL)
- République française
- Ministry of Agriculture, Forestry and Food (SI)
- Estonia

Regio's en lokale overheden

- Scottish Government
- Xunta de Galicia
- Junta de Andalucía
- Kent & Essex Sea Fisheries Committee
- Eastern Sea Fisheries Joint Committee
- South Wales Sea Fisheries Committee
- Région Bretagne
- DE - Aktivregion Ostseeküste e.V.
- Poitou-Charentes, Pays de la Loire, Brittany and Lower-Normandy
- Gobierno de Canarias
- Generalitat de Catalunya
- East of England
- IE - South West Regional Authority
- SE - Fiskekommunerna
- CONFERENCE DES REGIONS PERIPHERIQUES MARITIMES D'EUROPE – CONFERENCE OF PERIPHERAL MARITIME REGIONS OF EUROPE
- Västra Götalandsregionen
- Conseil général Morbihan
- Unioncamere Calabria
- COSLA - Convention of Scottish Local Authorities
- Scottish Government
- Comhairle nan Eilean Siar
- Conseil général Finistère
- Région Réunion
- Région Haute Normandie
- Camara Municipal de Sesimbra
- Highland Council
- Gobierno Vasco
- Southern Sea Fisheries District
- Northumberland Sea Fisheries Committee
- UK - Environment Agency
- Seafish
- Aberdeen Council North East Scotland Fisheries Development Partnership
- Cornwall Sea Fisheries District
- Association of Sea Fisheries Committees England
- Département de l'Hérault
- Régions Ultrapériphériques
- Região Autónoma dos Açores
- Welsh Assembly Government
- Région Guadeloupe

Overige instellingen

- Comité van de Regio's
- Europees Parlement (nog niet ontvangen maar in voorbereiding)
- Europees Economisch en Sociaal Comité (nog niet ontvangen maar in voorbereiding)
- UNEP/CMS/ASCOBANS
- HELCOM
- MEP for Munster
- Fianna Fail MEPs
- Bowles MEP
- D. Dodds MEP

Adviesinstanties

- RCVA
- Oostzee-RAR
- Noordzee-RAR
- Pelagische RAR
- RAR voor de noordwestelijke wateren
- RAR voor de zuidwestelijke wateren
- Verre-zee-RAR

Belanghebbenden – sector, recreatievissers, toerisme, enz.

- Grupo Regal
- Sea Fishery Advisory Group of the Irish Seal Sanctuary
- Pedro Fernández
- Vianapesca
- CPMR North Sea Commission
- ACOPE
- ARVI
- L'Encre de Mer
- OPP48
- Peterhead Port Authority
- AETINAPE
- Promovis Nieuwpoort
- Confederación Española de Pesca Marítima de Recreo Responsable
- UNACOMAR
- Cap l'Orient Agglomération
- Europêche/Cogeca
- OPAGAC
- Associação de Armadores Pesca Artesanal Barlavento Algarvio
- Dutch Fish Product Board
- Mission de la Mer France
- Cornish Fed. Sea Anglers
- AIPCE-CEP
- Visveiling (Marcel Madou)
- Syndicat national des Chefs d'Entreprise à la Pêche maritime
- Danske Havne
- Landesfischereiverband Weser-Ems
- FR - Comité national des Pêches - CNPMM
- Cornish Fish Producers Organisation
- Scottish Pelagic Fishermen's Association
- Ilhas em Rede
- ANACEP & ANEPAT
- Greenore Cooley Fisherman's Association
- EAFPA
- Grieks Vissersverbond
- DE - Landesvereinigung für Nordseekrabben und Küstenfischer
- Puerto Celeiro
- Fischereischutzverband Schleswig-Holstein
- ACV Transcom Visserij
- AKTEA
- Fédération des Femmes du Milieu Maritime
- Federación Gallega de Cofradías de Pescadores
- The Fishermen's Association Limited
- National Federation Fishermen's Organisations
- Shetland Oceans Alliance
- Shellfish Association of Great Britain
- EuroCommerce

- Eurothon
- Edeka Zentrale
- IHK Nord
- DK-LAG Development North West Sealand
- Finse ONGO
- Scottish Fishermen's Federation
- Unioncamere Calabria
- BG - Civil Association "Regional Future"
- Rederscentrale
- Unione Italiana Lavoratori Pesca e Acquacoltura
- Fishmongers Company
- ETF
- CDSS
- Scottish Salmon Producers' Organisation
- Handelsverband Deutschland
- National Association of the Fish Farmers
- Federaci3n Territorial de Cofradías de Pescadores de Barcelona
- Árainn Mh3r Island Fishing Committee
- Federation of Irish Fishermen
- PTEPA
- UK - Food and Drink Federation
- CEPPT
- Coastlsig - LGA
- EPF - Entrepreneurs et Pêcheurs de France
- EAPO
- Federaci3n Nacional de Cofradías de Pescadores
- Collectif Pêche et Développement et Encre de Mer
- Cepesca
- Deense organisaties uit de visserijsector
- Dutch Anglers Organisation - Sportvisserij
- Angling Trust
- Irish Fishermen's Organisation
- APC - Advance Planning-Consulting
- ASOAR-ARMEGA
- SESIBAL
- ANFACO-CECOPESCA
- CONXEMAR
- Swedish Fishermen Federation
- EPF- ORTHONGEL
- ADAPI
- SWFPA
- MARGov
- Centrale Economic Council & Consultative Commission for Fisheries
- SWFPO
- South West Handline Fishermen Association
- Fédération française d'Aquaculture

- SeFF Fiskeriturism
- EAA EFTTA FIPS
- HU - Hartobagy
- WOFFMG
- Finse Federatie van Recreatievisserij
- Estse Visserijorganisatie
- WFFA
- NUTFA
- EE - Maritime Cultural Society of Saaremaa
- EE - Saarte Kalandus
- Griekse vakbond van trawlereigenaren
- Mexillón de Galicia
- ArtesanalPesca
- Angling-school

NGO's

- Nederlandse Vegetariërs Bond
- Baltic Sea 2020
- Fishcount.org.uk
- CFFA - CAPE
- 7 Franse NGO's
- ClientEarth-MCS
- Western Sahara Resource Watch
- Green Budget Germany
- WWF European Policy Office
- Irish Wildlife Trust
- Ocean Sentry
- EUCC Marine Team
- Marine Conservation Society
- ProWildlife
- Legambiente
- Seas at Risk
- Food and Water Europe
- COAST - UWE - Hebridean - SSACN - FIMETI
- PEW
- Ocean2012
- Eurogroup for Animals
- CFFA
- Environmental Pillar of Social Partnership
- Compassion in World Farming
- German Church Development Service
- Finnish Association for Nature Conservation
- Seas at Risk position
- Royal Society of Edinburgh
- Birdlife
- Ecologistas en Acción
- Greenpeace
- ClientEarth
- Dutch society for the Protection of Animals
- Oceana
- ICSF
- National Heart Forum
- DE - Society for the Dolphin Conservation
- Kenna Eco Diving
- Pro-Sea Foundation
- Project Blue Sea
- Swedish Society for Nature Conservation
- Coalition Clean Baltic
- Deepwave
- New Economics Foundation
- Saharawi NGOs
- PONG Pesca
- EKO-UNIA
- PUGAD
- Fisheries Secretariat

- WWF Mediterranean
- Humane Society International
- DE - IBG (J. Gessner)
- EuroCoop
- IFAW
- Fair-fish

Onderzoeksorganisaties en -instituten

- IIEA - Institute of International and European Affairs
- Instituto Español de Oceanografía
- FI - Fisheries and Environmental Management Group
- EFARO
- University of York
- Università di Bologna
- APECE
- Marine Laboratories of the Natural Environment Research Council
- Instituto Español de Oceanografía - Canarias
- Proyecto PRESPO
- German Elasmobranch Society
- Presentation Justice Network, Ireland
- Centro de Biodiversidad y Gestión ambiental
- JRC Ispra
- MARINET

Bijdragen van derde landen

- Noorse regering
- Noordse Raad van Ministers
- Noordse Raad
- Noord-Noorse regio
- West-Noorse regio
- ACS-groep
- Nieuw-Zeelandse regering
- „Norwegian Seafood Federation”
- Noors O&O-project
- S. Gudmundsson

Bijlage 2. Overlegbijeenvakomsten over de hervorming van het GVB

	When?	Where?
	(all dates in 2009)	
MS Fisheries Administrations		
DK - All-purpose meeting	11 May	Copenhagen
ES -Specific mission	26 May	Madrid
DK - EFF Monitoring Committee	28 May	
IE - EFF Monitoring Committee	28 May	
DK - Annual Fisheries Policy Meeting	4 June	Kolding, Denmark
SK - EFF Monitoring Committee	12 June	
ES - Multi-purpose meeting	18-19 June	
CZ - EFF Monitoring Committee	19 June	
NL - EFF Monitoring Committee	19 June	Netherlands
ES - EFF Monitoring Committee	23-24 June	
PT - EFF Monitoring Committee	26 June	
FR - Multi-purpose meeting	29-30 June	
All Members States (DGs)	2-3 July	Ronneby
BE - Specific meeting	6 July	Ostende
PT - Ad-hoc meeting	7 July	Lisbon
BE - EFF Monitoring Committee	8 July	
FR - Specific mission	8 July	Paris
UK - Multi-purpose meeting	13-14 July	
GR - Conference on the Green Paper	30 Aug-1 Sept.	Thessalonique
AT - EFF Monitoring Committee	17-18 September	Illmitz
PL - Multi-purpose meeting	22-23 September	Warsaw, Gdynia
RO - Conference on the CFP Reform	3 October	Bucharest
IE - Ad-hoc meeting + The Marine Institute	7-8 October	Dublin
DK - Danfish Conference " A new Fisheries Policy for fishers"	8 October	Ålborg, Denmark
IT - Ad-hoc meeting (Adm. + Stakeholders)	12 October	Sardegna

SV - EFF Monitoring Committee	15 October	Gothenburg	
EE - EFF OP Annual Examination	18 November	Brussels	
SV - EFF OP Annual Examination	24 November	Brussels	
DE - EFF OP Annual Examination	25 November	Brussels	
DK - EFF OP Annual Examination	26 November	Brussels	
PL - EFF OP Annual Examination	1 December	Brussels	
NL - EFF OP Annual Examination	3 December	Brussels	
GR - Conference on the Green Paper	4 December	Kamena Greece	Vourla,
BG - Multi-purpose meeting	7-8 December	Sofia	
IT - Special event	10 December	Italy	

MS Administrations other than fisheries, regions and other events

Chambre de Commerce de Granville, Basse Normandie	14 May	Brussels	
AG Commission Arc Atlantique	15 May	Santander	
Devon Maritime Forum	20 May	Brixham	
EFARO Annual directors meeting	26 May	Göteborg	
Fundación Galicia Europa - Presentation to all ES regions	3 June	Brussels	
EFF Axis 4 seminar with Baltic MS	4-5 June	Parnü - Estonia	
Lower Normandy	4 June	Caen	
CRPM - Adonis A4719	9 June	Brussels	
"Inquiry into Future Fisheries Management" - Scottish Government	15/16 June	Edimburg Videoconference	
CPMR Working Group "Aquamarina"	18 June	Brussels	
5th meeting with MS experts on Maritime Policy	23 June	Brussels	
Biolfish	25 June	Monopoli	
Coastal Management for Sustainability	30 June	London	
ES - Specific mission	9-10 July	Granada	
EU Fisheries Advisor meeting	17-18 September	Göteborg	
Five French major maritime regions	29 September	Brussels	
CPMR - General Assembly	30 Sept. 1-2 Oct.	Göteborg	

Assises de la pêche - ouverture	5 October	Paris
The East of England Regional Assembly's (EERA)	5 October	Brussels
DE - Presentation at the EU representation	7 October	Berlin
Bretagne - Journée d'échange sur la réforme de la PCP	20 October	La Forêt Fouesnant
Environment Policy Review Group	26 October	Brussels
Assises de la pêche – PACA	3 November	France
Galicia - Meeting between Galician Minister for Fisheries and Commissioner Borg	5 November	Brussels
Scotland	4-5 November	Scotland
EFARO workshop on CFP Reform	24 November	Ostende
DE - COM representation with Land Schleswig-Holstein	26 November	Buesum
ES - Specific mission	26-27 November	Canary Islands
ES - Specific mission	27 November	Bilbao
Assises de l'économie de la mer	1 December	Brest
PT - Meeting with Azores Government	4 December	Ponta Delgada
ES - Specific mission	18 December	Santiago

European Institutions

Committee of the Regions	30 June	Brussels
European Economic and Social Committee	15 July	Brussels
European Parliament - Fisheries Committee	1 September	Brussels
European Parliament - Fisheries Committee	30 Sept/1 Oct	Brussels
European Economic and Social Committee - Specialised section	8 October	Brussels
European Parliament - Working lunch with the Rapporteur	15 October	Brussels
European Parliament - Workshop "Reforma da Política Comum de Pesca: O Futuro da Pesca em Portugal"	21 November	Porto
European Parliament - Fisheries Committee	1 December	Brussels
Committee of the Regions	4 December	Brussels
European Economic and Social Committee	10 December	Brussels
European Economic and Social Committee	8 February	Brussels
European Parliament - Study visit by national parliaments' officials to PECH	25 February	Brussels

Stakeholders, including NGOs

BSRAC - General Assembly	8 May	Gdynia, Poland
PeIRAC working groups	14-15 May	Leiden
MedRAC	3-4 June	Marseille
BSRAC Demersal & Pelagic WK	9 June	Denmark
IEEP	8 June	Brussels
WWFEPO	10 June	Brussels
Green Party	15 June	Berlin
ACFA - Plenary Session	17 June	Brussels
BSRAC ExCom	22-23 June	Finland
PeIRAC working group I on reform	23 June	Schiphol
EAP0 Seminar on the Green Paper	26 June	Bénodet - France
NSRAC ExCom	29-30 June	Netherlands
SWWRAC - General Assembly	6-7 July	Paris
NWWRAC	10 July	Paris
ACFA - Ad-hoc Group on the Reform + Danish Administration	8 September	Copenhagen
NWWRAC ExCom	8 September	Madrid
Natural England	11 September	Brussels
PeIRAC GA and ExCom	16-17 September	Amsterdam
ICSF - Small-scale fisheries, coastal communities and CFP Reform	28 September	Brussels
PEW - WWF - Fisheries Secretariat - Ocean2012 - Dinner on US regional fisheries management	28 September	Brussels
PEW - WWF - Fisheries Secretariat - Ocean2012 - Regional Fisheries Management Conference	29 September	Brussels
AGLIA - La pêche et les institutions européennes	29 September	Brussels
ClientEarth and Marine Conservation Society	30 September	Brussels
BSRAC Conference on best practices	1 October	Sweden
Federation of Irish Fishermen	9 October	Dublin
ACFA - Groups 2 & 3 (Aquaculture & Markets)	13 October	Brussels
PELRAC WGs	14 October	Leiden,

		Netherlands
Eurocommerce	21 October	Brussels
Seas at Risk	21 October	Brussels
NWWRAC - AG	28 October	Dublin
Inter-RACs Seminar	3-4 November	Edimburg
Social Dialogue + Harvesting sector	5-6 November	Split
Federación Nacional de Cofradías de Pescadores	7 November	Madrid
ACFA - Ad-hoc Group	10 November	Brussels
Trade Unions	12-13 November	Málaga
Oceans Symposium	13 November	Oxford
LPN (= ONG)	16 November	Lisbon
XIV Jornadas de Pesca Celeiro	21 November	Celeiro, Spain
WWFEPO	24 November	Brussels
ADAPI	3 December	Lisbon
Natural England	8-9 December	London
ACFA Plenary Session	9 December	Brussels
Conférence Coopération regionale de l'océan Indien	10 December	St Denis, Réunion

External events

Nordic Council of Ministers	1-3 July	Isafjorden - Iceland
XIXth meeting of the European Association of Fisheries Economists (EAFE)	6-8 July	Malta
Conference "Efficient Fisheries Management - Fishing rights and flexibility"	27/28 August	Reykjavik
ESIN - General Assembly	9 September	Elba, Italy
World Fishing Exhibition	16-19 September	Vigo
Nordic Council of Ministers	13 October	Copenhagen
Northern Norway	10 December	Brussels

Bijlage 3. Acroniemen

RCVA	Raadgevend Comité voor de visserij en de aquacultuur
GVB	Gemeenschappelijk Visserijbeleid
GMO	Gemeenschappelijke Marktordening
EC	Europese Commissie
WDCP	Werkdocument Commissiepersoneel
EP	Europees Parlement
EPO	Economische partnerschapsovereenkomst
EU	Europese Unie
FMEY	Visserijsterfte op het niveau van een optimale opbrengst
FMSY	Visserijsterfte op het niveau van een maximale duurzame opbrengst
VPO	Visserijpartnerschapsovereenkomsten
GMB	Geïntegreerd maritiem beleid
ITQ	Individuele overdraagbare quota
BMG	Beschermd marien gebied
LS	Lidstaat
KRMS	Kaderrichtlijn mariene strategie
MDO	Maximale duurzame opbrengst
NGO	Non-Gouvernementele Organisatie
UPR	Ultraperifere regio
PO	Producentenorganisatie
RAR	Regionale Adviesraad
RVO	Regionale Visserijorganisatie
RS	Relatieve stabiliteit
TAC's	Totale toegestane vangsten